

det Sande i hans Foredrag havde den Besskaffenhed, at det ikke anbefaler det Forslag, som han anbefaler, men snarere taler derimod. Jeg kan navnlig ikke Andet end give det ærede Medlem Ret i Udskilligt af, hvad han sagde om Universitetsdannelsen. Jeg kjender godt Universitetsdannelsens Feil; men i at have Feil deler den jo kun Skæbne med alle andre saadanne, bestemte af Staten afpælede Dannelser, saaledes for at nævne et Exempel, der i væsentlig Grad stemmer med den, ogsaa med den seminaristiske Dannelses. Enhver af disse Dannelser har som bekendt sine store Mangler, og jeg maa indrømme, at det naturligtvis ogsaa er Tilfældet med Universitetsdannelsen. Man siger, at den skaber Selvtillidsfuldhed og Indbildskhed, og der er meget Sandt deri; det er meget sandt, at mine Standsfæller mulig som Klasse betragtet ikke ere frie derfor. Der siges ogsaa lidt, at vi ere tilbøielige til at dvæle ved formelle Ting, og til den store Bredde og Vidtløftighed, der er en Følge af Smaalighed og Formalisme, og jeg troer ogsaa, at der maaskee kan være noget Sandt og Træffende i den Bestyldning, der saaledes gjøres imod os. I det Hele taget maa det ærede Medlem godt vide, at jeg deler hans Betragtning, naar han saaledes taler om de Mangler, der ere ved vor nuværende Dannelses, og om, hvad vi derfor skulle gjøre for at komme bort fra vor nuværende udelukkende Dannelses og ind paa noget Mere, om Alt det, vi skyldte de nye Former for Dannelses, der rundt om skyde op. At jeg altid har udtalt mig for at gjøre Noget i den Retning, det veed det ærede Medlem saa godt som Noget. Men jeg troer, at, naar man vil gjøre Noget i den Retning, saa maae vi vogte os for det ærede Medlems Forslag. Det ærede Medlem vil jo ikke have disse Midler bevarede til at udvikle Dplysning og Dannelses; i saa Tilfælde vilde jeg være gaaet med ham; men det ærede Medlem vil have dem ind i Statskassen, og det er jo dog noget aldeles Forskjelligt. Der vil da blive at vælge imellem at nedsette Skatter og at tage af disse Midler, der vil være at vælge mellem Pantserfibe og at tage af disse Midler. Vilde det ærede

Medlem slaae dem sammen med Svovs Academi og anvende dem til Dplysning og Dannelses, da skulde jeg gaae med ham; og det Samme har jeg allerede sagt ham i Udvalget. Skulde vi kunne komme ind paa en saadan Forhandling, da vilde jeg understøtte det ærede Medlem og ellers ikke; men der var ikke Tale om, at det ærede Medlem vilde arbejde sammen med os. Og jeg behøver jo ikke at gjøre de ærede Medlemmer opmærksomme paa — selv mange af de ærede Medlemmer, der ville stemme for Forslaget, ere jo vistnok fuldkommen overbeviste om, at det ikke vil føre til noget praktisk Resultat. Det ærede Medlem talte om de særlige Fonds som noget Særegent for Militarismen, for Militairstaterne. Hvor er det, man har disse særlige Fonds? Hvor er det, at der netop hvert Aar dannes saadanne nye Fonds? Det er f. Ex. i Nordamerika, hvor Staten tager nogle af sine betydeligere Indtægter, af Salg af nyt Land og Andet, og lægger hen til Skolevæsenet, og de lærde Anstalter. Det Samme skeer i de demokratistiske, under engelsk Høiherd staaende Colonierovre i Australien, der henlægges umaadelige Summer til dette Diemed. Det er netop i de demokratistiske Stater, man finder det klogt og rigtigt at tage disse store Midler og henlægge dem til Fonds for Folkets Dplysning og Dannelses; jeg troer, at vi her i Danmark skulle gjøre ligesom de og ikke følge det ærede Medlem for Veile Amts. 2den Valgkreds (Berg).

Formanden: Det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen) har Ordet.

Dinesen: Naaget der var god Grund til at nedlægge Indsigelser imod Udskilligt af, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har sagt, navnlig forsaavidt han gjorde Sagen til et bestemt Partispørgsmaal, skal jeg dog af Hensyn til Tiden fralade Ordet.

H. Hansen: I det jeg takker den høitærede Formand, fordi han har havt en rettere og rigtigere Opfattelse af mine Ord end det